

Norges handelshøgskole
Helleveien 30
5045 Bergen

Deres ref

Vår ref
200608081

Dato
21.12.06

Statsbudsjettet for 2007 kap. 272 – Tildelingsbrev 2007 for Norges handelshøgskole

Tildelingsbrevet for 2007 inneholder følgende deler:

1. Orientering om budsjett for 2007
2. Mål for 2007
3. Omtale av fullmakter og delegasjon
4. Rapporteringskrav med tilhørende frister
5. Innkalling til etatsstyringsmøte i 2007

Når det gjelder rapporteringskrav for budsjettåret 2006 viser vi til
<http://dbh.nsd.uib.no/dbhveg/dokumentasjon/rapporteringskrav/>.

Innhold

1.	Orientering om Budsjett 2007.....	3
1.1	Budsjettvedtak kap. 272 – Norges handelshøgskole.....	3
1.1.1	Endringer i budsjetttrammen fra 2006 til 2007	3
2.	Mål for institusjonene	4
2.1	Omlegging av målstrukturen for 2007.....	4
2.2	Målstruktur 2007	5
2.3	Intern kontroll	6
2.3.1	Risikovurderinger	6
2.3.2	Svakheter i økonomiforvaltningen.....	6
2.3.3	Ubrukte statlige bevilgninger.....	6
2.3.4	Selskapsdatabase.....	7
2.3.5	Samfunnssikkerhet og beredskap.....	7
2.3.6	Miljøledelse	7
2.3.7	Forvaltning av bygninger og lokaler.....	7
2.3.8	Føringer på IKT-området.....	7
3.	Fullmakter og delegasjon.....	8
3.1	Budsjettfullmakter	8
3.1.1	Vedtak om nettobudsjettering	8
3.1.2	Fullmakt til å opprette eller medvirke i egne rettssubjekter.....	8
3.2	Administrative fullmakter.....	9
3.2.1	Fullmakt til å forvalte statens eierinteresser	9
3.2.2	Delegasjon av innkallelse til generalforsamling i heleide selskap.....	9
3.2.3	Fullmakt til å inngå leieavtaler utover budsjettåret.....	9
4.	Krav til rapportering om planer og resultatrapportering for 2007	10
4.1	Rapporteringskrav for 2006.....	10
4.2	Planer for 2007	10
4.3	Rapporteringskrav for 2007	10
4.3.1	Rapportering i henhold til målene for 2007	10
4.3.2	Rapportering til DBH.....	15
4.3.3	Øvrig rapportering	16
4.3.4	Disponering av tildelte midler i 2008	17
4.4	Mal for rapportering (2007-2008)	17
4.5	Frister for rapportering i 2007	17
5.	Etatsstyringsmøter.....	17

1. ORIENTERING OM BUDSJETT 2007

I underkapittel 1.1 følger en oppstilling av budsjettvedtak for 2007 og endringer i rammen fra 2006 til 2007 for Norges handelshøgskole.

Oppsummering av budsjettammen til den enkelte institusjon fordelt på komponentene i finansieringssystemet presenteres i St.prp. nr. 1 (2006 – 2007) tabell 4.11 s. 133.

1.1 Budsjettvedtak kap. 272 – Norges handelshøgskole

Stortinget gjorde 11. desember 2006 vedtak om bevilgning for 2007, jf. St.prp. nr. 1 (2006 – 2007), St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 2 (2006 – 2007) og Budsjett-innst. S. nr. 12 (2006 – 2007). Bevilgningen vil med dette bli stilt til disposisjon for Norges handelshøgskole.

Tabell 1 Bevilgning 2007

Post	Betegnelse	Beløp (i 1 000 kr)
50	Basisfinansiering	153 254
51	Resultatbasert undervisningsfinansiering	70 058
52	Forskningsfinansiering	51 916
Sum		275 228

1.1.1 Endringer i budsjettammen fra 2006 til 2007

Tabellen under viser endringene i budsjettammen fra 2006 til 2007, jf. del 2 i *Orientering om forslag til statsbudsjettet for 2007 for universiteter og høyskoler* og Budsjett-innst. S. nr. 12 (2006 – 2007), samt St.prp. nr. 1 (2006 – 2007) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 2 (2006 – 2007).

Tabell 2	Endring, 2006 – 2007	Beløp (i 1000 kr)
	Kompensasjon for pris- og lønnsjustering	10 304
Post 50	Basisfinansiering	
	Studieplasseendringer; videreføringer	7 153
	Budsjettreduksjon	-1 987
Post 51	Resultatbasert undervisningsfinansiering	
	Studiepoeng/utvekslingsstudenter	-726
Post 52	Forskningsfinansiering	
	Omfordeling forskningsmidler (RBO)	-5 298
	Helårsvirkning av stipendiatstillinger opprettet i 2006	1 776

Forklaring til Post 50 Basisfinansiering

- Studieplasseendringer: I 2007 er det en samlet budsjetteffekt for Norges handelshøgskole på 7,153 mill. kroner som følge av studieplasseendringer. Beløpet knytter seg til en økning på 120 studieplasser i siviløkonomstudiet.
- Budsjettreduksjon: Av hensyn til det samlede budsjettopplegget er budsjettammen for universiteter, høyskoler og vitenskapelige høyskoler redusert med totalt 274,3 mill. kroner i 2007. Av dette bærer Norges handelshøgskole 1,987 mill. kroner.

Orientering om Post 51 resultatbasert undervisningsfinansiering

- Endret tilskudd til institusjonen gjennom undervisningskomponenten er basert på endring i avlagte studiepoeng og utvekslingsstudenter, jf. del 3 i *Orientering om forslag til statsbudsjettet for 2007 for universiteter og høyskoler*.

- Endret kostnadskategori innebærer ikke endring i samlet bevilgning, men kun endring i størrelsesforholdet mellom basisbevilgning og undervisningskomponenten.

Orientering om Post 52 Forskningsfinansiering

- Rammen til den resultatbaserte omfordelingen i forskningskomponenten ble halvert i 2006-budsjettet, og midlene ble midlertidig lagt i den strategiske forskningskomponenten til den enkelte institusjon. I 2007-budsjettet er disse midlene ført tilbake til den resultatbaserte omfordelingen i forskningskomponenten.
- Endret uttelling i den resultatbaserte omfordelingen av forskningsmidler er basert på hvilke resultater institusjonen oppnår på indikatorene antall doktorgradskandidater, EU-midler, NFR-midler og publiseringspoeng, jf. del 3 i *Orientering om forslag til statsbudsjettet for 2007 for universiteter og høyskoler*.

2. MÅL FOR INSTITUSJONENE

2.1 Omlegging av målstrukturen for 2007

Departementet viser til brev av 22. november 2006 der målstrukturen for 2007 ble presentert. Målene for 2007 har følgende struktur:

- Hovedmål
- Delmål
- Utvalgte resultatindikatorer
- Utvalgte områder som institusjonene skal følge opp i 2007

Høyskolen skal fastsette egne delmål og resultatindikatorer som avspeiler institusjonens strategier, egenart og utfordringer i tillegg til delmålene fastsatt av departementet. Arbeidet med årsplanene må med andre ord sees i sammenheng med institusjonens strategiarbeid.

Målstrukturen skal bidra til å sikre at overordnede mål for universiteter og høyskoler blir fulgt opp. Økonomireglementet inneholder i tillegg krav om risikostyring. I praksis betyr dette at risikovurderingene skal være en integrert del av planarbeidet. Ved fastsettelse av delmål og spesifisering av resultatindikatorer skal institusjonene ta utgangspunkt i risiko- og vesentlighetsvurderinger knyttet til de overordnede målene for virksomheten. Dette vil sikre at resultatindikatorer fanger opp vesentlige forhold som ledelsen bør styre etter.

Formålet med mål- og resultatstyringen er ikke å styre etter måloppnåelse på den enkelte resultatindikator, men å nå de langsiktige målsetningene for virksomheten og få et best mulig grunnlag for å forstå hvilke utfordringer institusjonene står overfor på de ulike områder. Dette krever gode systemer for planlegging på alle nivå i virksomheten. Styret skal sørge for at det etableres dokumenterbare systemer for oppfølging av mål og resultater på alle nivå i organisasjonen, og at håndtering av risiko er en integrert del av dette systemet, jf. avsnitt 2.3.1 nedenfor.

Departementet vil i tillegg til resultatindikatorer også ta hensyn til resultatutviklingen av andre styringsparametere i vurderingen av høyskolens samlede måloppnåelse. I etatsstyringsmøtene vil departementet særlig legge vekt på hvordan institusjonene etablerer gode systemer for oppfølging av planene og hvordan styret følger opp resultatutviklingen og iverksetter tiltak som kan bidra til bedre måloppnåelse totalt sett, jf. kapittel 5 nedenfor.

For en nærmere omtale av endringen i målstrukturen viser vi til brev av 22. november 2006. Vi gjør oppmerksom på at det i brevet er et misforhold mellom antall resultatindikatorer i vedlegg 1 og vedlegg 2. I vedlegg 1 mangler "Utveksling av ansatte via programavtaler" under delmål 2.1 og "Skattefunn" under delmål 3.2. I vedlegg 2 skal "Avsetningsnivå BFV" utgå.

2.2 Målstruktur 2007

Nedenfor presenteres hovedmål og delmål for 2007. Indikatorene og områder som institusjonene særlig skal følge opp i 2007, vil fremgå av rapporteringskravene i kapittel 4, samt brevet av 22. november 2006, jf. også nye rapporteringskrav for 2007 under avsnitt 4.3.2 nedenfor.

- Hovedmål 1** **De vitenskapelige høyskolene skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innen forskning, faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid og erfaringskunnskap på sine fagområder.**
- Delmål 1.1 Vitenskapelige høyskoler skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.
- Delmål 1.2 Vitenskapelige høyskoler skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømning.
- Delmål 1.3 Vitenskapelige høyskoler skal ha internasjonalt utdannings samarbeid av høy kvalitet, som både bidrar til økt utdanningskvalitet og sikrer kvalifiserte kandidater til samfunns- og næringsliv.
- Hovedmål 2** **De vitenskapelige høyskolene skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid. De vitenskapelige høyskolene har et særskilt ansvar for grunnforskning og forskerutdanning på de fagområder de tildeler doktorgrad.**
- Delmål 2.1 Vitenskapelige høyskoler skal konsentrere forskningsinnsatsen for å oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet innen utvalgte fagområder og samarbeide internasjonalt om forskning og utviklingsarbeid.
- Delmål 2.2 Vitenskapelige høyskoler skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet, som er innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og samfunnet for øvrig. Vitenskapelige høyskoler som tildeles stipendiatstillinger skal sørge for god gjennomføring av forskerutdanningen.
- Hovedmål 3** **De vitenskapelige høyskolene skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid, og medvirke til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. De vitenskapelige høyskolene skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.**
- Delmål 3.1 Vitenskapelige høyskoler skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU-virksomheten.
- Delmål 3.2 Vitenskapelige høyskoler skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskapning
- Hovedmål 4** **De vitenskapelige høyskolene skal ha en personal- og økonomiforvaltning som sikrer effektiv utnytting av ressursene.**
- Delmål 4.1 Vitenskapelige høyskoler skal føre en aktiv arbeidsgiverpolitikk som bidrar til å rekruttere og utvikle kompetanse som reflekterer institusjonens oppgaver og ansvarsområder.
- Delmål 4.2 Vitenskapelige høyskoler skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.
- Delmål 4.3 Vitenskapelige høyskoler skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen med fokus på god intern kontroll og effektiv ressursforvaltning som tar hensyn til institusjonens strategiske prioriteringer.

2.3 Intern kontroll

2.3.1 Risikovurderinger

Norges handelshøgskole skal gjennomføre risikovurderinger for å kartlegge de viktigste risikoforholdene i forhold til virksomhetens måloppnåelse. Til grunn for arbeidet legges veilederen "Risikostyring i staten - håndtering av risiko i mål- og resultatstyringen", utarbeidet av SSØ (desember 2005).

Risikovurdering og styring på bakgrunn av dette (risikostyring) skal skje innenfor et samlet rammeverk for styring og kontroll, der følgende hovedelementer skal gjenfinnes i virksomhetens vurdering:

1. Definisjon av risiko, dens sannsynlighet og konsekvens knyttet til virksomhetens måloppnåelse. Dette bestemmer vesentlighet.
2. Definisjon av risikotoleranse for ikke å nå en bestemt målsetning. Dette skal også si noe om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere risiko til et akseptabelt nivå.
3. Identifikasjon av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.
4. Valg av tiltak og kontrollaktiviteter etter en vurdering av kostnad i forhold til nytte for å sikre en fornuftig ressursallokering.

Kunnskapsdepartementet understreker at dette skal være virksomhetens egne risikovurderinger. Dokumentasjon knyttet til dette kan bli etterspurt blant annet i etatsstyringsmøter.

2.3.2 Svakheter i økonomiforvaltningen

Riksrevisjonen har gjennom sin regnskaps- og forvaltningsrevisjon påtalt følgende gjennomgående utfordringer:

- manglende kvalitet i institusjonenes resultatrapportering
- manglende belastning av direkte og indirekte kostnader og ufullstendige budsjetter for EFV-prosjekter
- manglende etterlevelse av regelverk for offentlige anskaffelser
- for svak styring og forvaltning av eierinteresser i eksterne selskap
- gode rutiner som kan avdekke økonomiske misligheter

Departementet forutsetter at institusjonene følger opp disse forholdene, og vil etterspørre dokumentasjon og tiltak i etatsstyringsmøtet

2.3.3 Ubrukte statlige bevilgninger

Institusjonene i universitets- og høyskolesektoren har som følge av overgang til nettobudsjettering med unntak fra bruttoprinsippet og kontantprinsippet, rett og plikt til å bruke de midlene de tildeles fra staten strategisk og fleksibelt. Dette forutsetter at institusjonene disponerer sine midler langsiktig og i samsvar med egne strategier, men likevel slik at de gjennomfører det budsjettet Stortinget har tildelt institusjonene det respektive år.

Departementet konstaterer at likviditeten i sektoren har økt jevnt over flere år, og at avsetningene til utsatt aktivitet øker mest. Pr. 1.1.2006 beløp disse avsetningene seg til 2,3 milliarder kroner totalt. Dette er ikke bare en økonomisk utfordring, men representerer også en utfordring når det gjelder institusjonenes evne til å planlegge og iverksette aktiviteter som sikrer at budsjettet gjennomføres. Styrene ved institusjonene har i henhold til universitets- og høyskoleloven og Hovedinstruksen for økonomiforvaltningen i sektoren en helt sentral rolle, og det er viktig at styrene har evne til å beslutte og gjennomføre nødvendige tiltak.

Departementet vil både gjennom særskilte tiltak og gjennom etatsstyringsmøtet følge opp dette forholdet.

2.3.4 Selskapsdatabase

DBH har på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet utviklet en selskapsdatabase, som er et register over selskaper med statlige eierinteresser i virksomheter underlagt Kunnskapsdepartementet. Formålet med selskapsdatabasen er at departementet, og også institusjonene, til enhver tid kan finne oppdatert informasjon om disse selskapene. Selskapsdatabasen vil være et godt verktøy for departementet og institusjonene i forvaltningen av statens eierinteresser

Departementet vil understreke institusjonenes ansvar for å holde selskapsdatabasen oppdatert og rapportere umiddelbart ved forhold som påvirker selskapets eierstruktur, aksjekapital eller andre forhold av betydning, jf. også avsnitt 4.3.2. Vi viser til vårt brev av 13. desember 2006 for nærmere omtale av selskapsdatabasen.

2.3.5 Samfunnsikkerhet og beredskap

I henhold til kgl. res av 3. november 2000 er det enkelte departement ansvarlig for samfunnsikkerhets- og beredskapsarbeidet innen eget ansvarsområde. Dette innbefatter ansvar for håndtering av kriser og katastrofer i fredstid, i tillegg til håndtering av sikkerhetspolitiske kriser ved krig og terror. De underliggende virksomhetene må kunne dokumentere at det er gjennomført risiko- og sårbarhetsanalyser, at det eksisterer tilfredsstillende planverk og at det er avholdt øvelser. Departementet kontrollerer at beredskapssituasjonen er tilfredsstillende gjennom rapportering, etatsstyringsmøter og tilsyn.

2.3.6 Miljøledelse

Miljøledelse er et verktøy for å øke bevisstheten om miljøkonsekvensene av en virksomhet og sette i gang et systematisk arbeid for å endre virksomheten i en miljøvennlig retning. Innføring av miljøledelse er en dynamisk og kontinuerlig prosess. Det skal foretas en årlig revisjon av miljøledelsesarbeidet hvor det legges til rette for kontinuerlige forbedringer, jf. veilederen T-1426 Miljøledelse i staten fra Miljøverndepartementet. På www.gronnstat.no er det samlet veiledninger, verktøy og relevante eksempler i forbindelse med innføring av miljøledelse.

2.3.7 Forvaltning av bygninger og lokaler

Bygninger og lokaler er en stor utgiftspost for universiteter og høyskoler. Det er derfor viktig at alle institusjoner i sektoren går nøye gjennom arealbehovet sitt og de lokalløsninger som er valgt, med sikte på størst mulig kostnadseffektivitet på dette området.

Departementet understreker at de institusjoner som selv forvalter sin bygningsmasse må påse at det gjennomføres vedlikehold og påkostninger i et slikt omfang at bygningsmassens bruksverdi opprettholdes.

2.3.8 Føringer på IKT-området

Virksomhetene bør:

- Gjøre relevante elektroniske tjenester tilgjengelige i næringslivsportalen Altinn (jf. altinn.no), og i innbyggerportalen Minside (norge.no) etter lanseringen.
- Følge anbefalinger fra Regjeringen om bruk av IKT-standarder i offentlig forvaltning. Retningslinjer om dette vil bli samlet i en referansekatalog, som blir bygget opp på nettsiden til FAD (jf. odin.dep.no/fad)

- Vurdere bruk og utredning av konsekvenser av de internasjonale WAI-kriteriene for tilgjengelighet til nettsteder, slik de framkommer i norge.no sine kvalitetskriterier for offentlige nettsteder.
- Vurdere bruk av programvare basert på åpen kildekode. Fornyings- og administrasjonsdepartementet har som siktemål å opprette et kompetansemiljø for åpen kildekode som skal fungere som en nøkkelressurs for offentlige virksomheter.

3. FULLMAKTER OG DELEGASJON

Budsjettfullmaktene for 2007 og fullmakt til å forvalte statens eierinteresser omtales nedenfor. For omtale av budsjettposter, internbudsjett og øvrige administrative fullmakter viser vi til generelt regelverk for universitets- og høyskolesektoren som anført nedenfor.

Vi viser til bevilgningsreglementet, Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten fastsatt 12. desember 2003 og revidert hovedinstruks fra daværende Utdannings- og forskningsdepartementet om økonomiforvaltningen ved institusjoner i universitets- og høyskolesektoren fastsatt 1. august 2005. For administrative fullmakter viser vi også til særskilte brev og rundskriv.

Tilsettinger må skje innenfor de rammene som tjenestemannsloven og universitets- og høyskoleloven setter. Vi peker særskilt på at institusjonene må ha hjemmel for midlertidige tilsettinger etter § 3 i tjenestemannsloven med forskrifter eller i universitets- og høyskoleloven.

3.1 Budsjettfullmakter

3.1.1 Vedtak om nettobudsjettering

Stortinget gir ved særskilt vedtak samtykke til unntak fra bruttoprinsippet, jf. bevilgningsreglementets § 4, 2. ledd. Unntaket er bekreftet for Norges handelshøgskole for 2007 ved at det er gitt nettobevilgning under utgiftspost 50, jf. Budsjett-innst. S. nr. 12 (2006-2007) og St.prp. nr. 1 (2006-2007). Stortingsvedtaket innebærer at i tillegg til bevilgning på 50-post, kan Norges handelshøgskole disponere eksterne inntekter fullt ut til sitt formål. Norges handelshøgskole disponerer eventuelt positivt årsresultat og har ansvaret for å dekke eventuelt negativt årsresultat, jf. rundskriv R-106 fra Finansdepartementet og hovedinstruks fra daværende Utdannings- og forskningsdepartementet om økonomiforvaltningen ved institusjoner i universitets- og høyskolesektoren fastsatt 1. august 2005. Institusjoner med unntak fra bruttoprinsippet må påse at midler fra andre statsinstitusjoner utbetales til institusjonenes arbeidskonti hos kontofører.

3.1.2 Fullmakt til å opprette eller medvirke i egne rettssubjekter

Rundskriv F-35-02 danner grunnlaget for departementets forvaltning av eksternt finansiert virksomhet ved statlige universiteter og høyskoler, og disse institusjoners samarbeid med andre rettssubjekter. Institusjonenes adgang til å opprette selskaper og kjøpe aksjer i eksisterende selskaper forutsetter at departementet gir institusjonene særskilte fullmakter etter vedtak i Stortinget, jf. Budsjett-innst. S. nr. 12 (2006-2007) vedtak IV Diverse fullmakter nr. 2.

Kunnskapsdepartementet gir med dette Norges handelshøgskole fullmakt til å:

- a) opprette nye selskap eller kjøpe aksjer i selskaper i Norges handelshøgskoles randsoner.
- b) bruke overskudd av eksternt finansiert virksomhet ved Norges handelshøgskole eller i randsonen til kapitalinnskudd ved opprettelse av nye selskaper eller kjøp av aksjer i selskaper som nevnt i fullmakt a) ovenfor.

- c) bruke utbytte fra selskap i Norges handelshøgskoles randsone som institusjonen i henhold til fullmaktene a) og b) ovenfor har opprettet eller kjøpt aksjer i. Utbyttet kan benyttes til drift av Norges handelshøgskole eller som stiftelseskapital, jf. fullmakt b) ovenfor.
- d) selge aksjer i selskap som Norges handelshøgskole i henhold til fullmaktene a) og b) ovenfor har opprettet eller kjøpt aksjer i. Salgssummen skal klassifiseres som opptjent virksomhetskapskapital.

Vi minner om at det ikke er adgang til å benytte tingsinnskudd. Videre er det ikke adgang til å opprette stiftelser, jf. rundskriv F-35-02.

3.2 Administrative fullmakter

3.2.1 Fullmakt til å forvalte statens eierinteresser

Kunnskapsdepartementet gir med dette Norges handelshøgskole fullmakt til å forvalte statens eierinteresser på vegne av departementet i selskap opprettet ved bruk av overskudd fra eksternt finansiert virksomhet, jf. ovennevnte fullmakter a) og b). Departementet viser i den anledning til rundskriv F-35-02 pkt. 4.4 og 4.5. Departementet gjør oppmerksom på at fullmaktene når som helst kan trekkes tilbake. Fullmaktene medfører ingen innskrenkninger i departementets instruksjonsmyndighet. Videre viser vi til brev av 18. mars 2005 vedrørende krav til utøvelse av fullmakt til å forvalte statens eierinteresser.

3.2.2 Delegasjon av innkallelse til generalforsamling i heleide selskap

Kunnskapsdepartementet delegerer med dette til Norges handelshøgskole å innkalle til generalforsamling i aksjeselskap der staten eier alle aksjene, jf. aksjeloven § 20-5 første ledd.

Delegasjonen gjelder for 2007, men kan når som helst trekkes tilbake. Delegasjonen medfører ingen innskrenkninger i departementets myndighetsutøvelse, og kan ikke delegeres videre. Departementet forutsetter at høyskolen holder seg til bestemmelsene i aksjeloven § 20-7, og varsler Riksrevisjonen om generalforsamlinger i aksjeselskap der staten eier alle aksjene. Generalforsamling skal så vidt mulig avholdes **innen 31. mai** hvert år. Videre skal protokoller fra styremøter og generalforsamlinger oversendes Riksrevisjonen.

Departementet ber om å få tilsendt innkallinger og protokoller fra både ordinære og ekstraordinære generalforsamlinger i selskap der staten eier alle aksjene eller har dominerende innflytelse. Det er viktig for departementet å kunne utøve sin eierrolle på en tilfredsstillende og forsvarlig måte. Kunnskapsdepartementet må derfor til enhver tid være informert om sentrale forhold knyttet til selskapets virksomhet. Institusjonen skal informere departementet om enhver aktivitet i heleide selskap som har betydning for å sikre at statens eierinteresser forvaltes på en forsvarlig måte.

Kunnskapsdepartementet viser videre til § 20-6 i aksjeloven. I den forbindelse minner vi om styrets sammensetning i statsaksjeselskaper, og gjør oppmerksom på kravet om representativ kjønnsfordeling i heleide selskap.

3.2.3 Fullmakt til å inngå leieavtaler utover budsjettåret

Kunnskapsdepartementet gir med dette Norges handelshøgskole fullmakt til å inngå avtale om leie av lokaler, jf. departementets brev av 26. mars 2006. Det er en forutsetning for bruk av fullmakten at kostnadene dekkes innenfor uendret bevilgningsnivå for hele avtaleperioden.

Fullmakten gjelder ikke for leieprosjekt som etter sin art eller omfang må klassifiseres som byggesak. Fullmakten gjelder heller ikke for avtale om leie av lokaler med varighet ut over 10 år. Slike

leieavtaler skal forelegges departementet til godkjenning før de inngås med bindende virkning for staten. Tilsvarende gjelder avtale om innleie av spesialbygg fra privat utleier.

Det er en forutsetning for bruk av fullmakten at Norges handelshøgskole nøye vurderer behovet for oppsigelsesklausuler. Hensynet til den fremtidige handlefrihet skal veie tungt ved denne vurderingen. Slike vurderinger skal foreligge som en del av grunnlagsmaterialet i den enkelte sak om inngåelse av leieavtaler.

Retningslinjer for lønn til ledende ansatte i statsaksjeselskap

Nærings- og handelsdepartementet har utarbeidet et felles sett med retningslinjer for lønn til ledende ansatte som gjelder for alle selskaper med direkte statlig eierandel. Retningslinjene blir gjeldende for selskap hvor institusjonene har eierinteresser, og gjelder fra 2007. Kunnskapsdepartementet viser til dette, og ber institusjonene sørge for at disse retningslinjene blir veiledende for lønn til ledende ansatte i selskap hvor institusjonen har eierinteresser. Se nærmere informasjon på Nærings- og handelsdepartementet sine hjemmesider: <http://odin.dep.no/filarkiv/300891/Eierskap06-lederlonnretningslinjer.pdf>

4. KRAV TIL RAPPORTERING OM PLANER OG RESULTATRAPPORTERING FOR 2007

4.1 Rapporteringskrav for 2006

Rapporteringskravene for 2006 er lagt ut på DBH sine nettsider: <http://dbh.nsd.uib.no/dbhvev/dokumentasjon/rapporteringskrav/>. Rapporteringen skal struktureres i henhold til malen som er presentert i avsnitt 4.4 Mal for rapportering (2006-2007) på denne nettsiden. Frist for denne rapporteringen er **1. mars 2007**, jf. avsnitt 4.5 nedenfor.

4.2 Planer for 2007

Institusjonene skal med utgangspunkt i budsjettproposisjonen og tildelingsbrevet utvikle egne visjoner, mål og planer, som tydelig definerer den interne styringen og hvordan man ønsker å utvikle egen virksomhet. Det skal ivaretas og utvikles administrative løsninger, som gir god styringsinformasjon i forhold til alle brukergrupper og behov, og som fyller regel- og instruksverkets spesifikasjoner. Institusjonene skal i dokumentet "Rapport og planer (2006-2007)" gjøre rede for institusjonens planer for 2007 i henhold til målstrukturen som er fastsatt av departementet og institusjonens egne mål.

4.3 Rapporteringskrav for 2007

Høgskolen skal rapportere i henhold til hovedmål og delmål i avsnitt 2.2 foran, samt i henhold til utvalgte områder for 2007 og resultatindikatorerne slik det fremgår av avsnittet nedenfor.

4.3.1 Rapportering i henhold til målene for 2007

Rapportering under Hovedmål 1

Høgskolen skal rapportere i henhold til de utvalgte områdene under hovedmål 1.

Under hvert punkt skal det gis en særskilt rapportering på hvordan høgskolen har fulgt opp området i 2007. Følgende områder skal vektlegges i 2007:

- arbeide for å fremme kompetanseutvikling av lærere, instruktører og skoleeiere i tråd med Kunnskapsløftet. Lærerutdanningen skal være kunnskapsbasert, men også yrkesnær og relevant for skole og barnehage
- øke antall kandidater i matematikk og realfag i tråd med Lisboa-strategien, samtidig som kjønnsbalansen skal bedres. Dette må sees i sammenheng med strategien "Et felles løft for realfagene" og satsingen via RENATE
- utvikle studiekvaliteten med grunnlag i studiekvalitetsrapporten og eventuelle egenrapporter

- videreutvikle kvalitetssikringssystemene og sørge for at systemene forankres i fagmiljøene

Rapportering under delmål 1.1

Høgskolen skal gi en vurdering av måloppnåelse på bakgrunn av institusjonens arbeid med utvikling av studietilbudene. Utviklingen i resultatindikatorerne skal inngå i vurderingen. Høgskolen skal redegjøre for de områdene hvor utfordringene knyttet til oppfyllelse av delmålet er størst.

Resultatindikator	Resultat				Resultatmål 2007
	2004	2005	2006	2007	
Antall primærøkere per studieplass					
Antall uteksaminerte kandidater fordelt på utvalgte områder					
Eventuelle resultatindikatorer fastsatt av høyskolen					

Rapportering under delmål 1.2

Høgskolen skal gi en vurdering av måloppnåelse på bakgrunn av institusjonens arbeid med utvikling av studiekvaliteten og kvalitetssikringssystemene. Utviklingen i resultatindikatorerne skal inngå i vurderingen. Høgskolen skal redegjøre for de områdene hvor utfordringene knyttet til oppfyllelse av delmålet er størst.

Resultatindikator	Resultat				Resultatmål 2007
	2004	2005	2006	2007	
Nye studiepoeng per egenfinansiert student per år					
Studenter per undervisnings- forsknings- og formidlingsstilling					
Eventuelle resultatindikatorer fastsatt av høyskolen					

Rapportering under delmål 1.3

Høgskolen skal gi en vurdering av måloppnåelse på bakgrunn av institusjonens internasjonale utdanningssamarbeid. Redegjørelsen skal omfatte hvordan høyskolen legger til rette for at utvekslingen av studenter bidrar til økt utdanningskvalitet ved høyskolen. Utviklingen i resultatindikatorerne skal inngå i vurderingen. Høgskolen skal redegjøre for de områdene hvor utfordringene knyttet til oppfyllelse av delmålet er størst.

Resultatindikator	Resultat				Resultatmål 2007
	2004	2005	2006	2007	
Antall					

utvekslingsstudenter (ut/innreisende)					
Antall fremmedspråklige utdanningstilbud					
Eventuelle resultatindikatorer fastsatt av høyskolen					

Rapportering under delmål fastsatt av høyskolen selv

Dersom høyskolen har fastsatt egne delmål, utover delmålene fastsatt av departementet, skal høyskolen gi en vurdering av måloppnåelsen. Utviklingen i resultatindikatorerne skal inngå i vurderingen. Høyskolen skal redegjøre for de områdene hvor utfordringene knyttet til oppfyllelse av delmålet er størst.

Rapportering under Hovedmål 2

Høyskolen skal rapportere i henhold til de utvalgte områdene under hovedmål 2.

Under hvert punkt skal det gis en særskilt rapportering på hvordan høyskolen har fulgt opp området i 2007. Følgende områder skal vektlegges i 2007:

- å styrke faglig ledelse, organisere virksomheten i gode fagmiljøer og legge til rette for at den enkelte forsker får sammenhengende tid til forskning
- å legge til rette for at rekrutteringspersonalet får et opphold av minst tre måneders varighet ved en utenlandsk forskningsinstitusjon
- å øke gjennomstrømming i doktorgradsutdanningen
- å følge opp realfagssatsingen
- å tilsette stipendiater i de stillinger det er gitt bevilgning for
- at en i forskerutdanningen styrker samarbeidet med universitetene, forskningsinstitutt og næringslivet.

Rapportering under delmål 2.1

Høyskolen skal gi en vurdering av måloppnåelse på bakgrunn av institusjonens arbeid for å sikre høy kvalitet i forskningen. Utviklingen i resultatindikatorerne skal inngå i vurderingen. Høyskolen skal redegjøre for de områdene hvor utfordringene knyttet til oppfyllelse av delmålet er størst.

Resultatindikator	Resultat				Resultatmål 2007
	2004	2005	2006	2007	
Publikasjonspoeng per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling					
NFR-tildeling per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling					
Utteksling av ansatte via programavtaler					
EU-tildeling per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling					
Eventuelle resultatindikatorer fastsatt av høyskolen					

Rapportering under delmål 2.2.

Høyskolen skal gi en vurdering av måloppnåelse på bakgrunn av institusjonens arbeid med utvikling av doktorgradstilbudene og ressursbruk knyttet til arbeidet. Utviklingen i resultatindikatorerne skal inngå i vurderingen. Høyskolen skal redegjøre for de områdene hvor utfordringene knyttet til oppfyllelse av delmålet er størst.

Resultatindikator	Resultat				Resultatmål 2007
	2004	2005	2006	2007	
Antall uteksaminerte doktorgradskandidater per vitenskapelig årsverk					
Eventuelle resultatindikatorer fastsatt av høyskolen					

Rapportering under delmål fastsatt av høyskolen selv

Dersom høyskolen har fastsatt egne delmål, utover delmålene fastsatt av departementet, skal høyskolen gi en vurdering av måloppnåelsen. Utviklingen i resultatindikatorerne skal inngå i vurderingen. Høyskolen skal redegjøre for de områdene hvor utfordringene knyttet til oppfyllelse av delmålet er størst.

Rapportering under Hovedmål 3

Høyskolen skal rapportere i henhold til de utvalgte områdene under hovedmål 3.

Under hvert punkt skal det gis en særskilt rapportering på hvordan høyskolen har fulgt opp området i 2007. Følgende områder skal vektlegges i 2007:

- å legge til rette for god tilgjengelighet av forskningsresultater for allmennhet og samfunn
- å inngå forskningssamarbeid med næringslivet og legge til rette for kommersialisering av forskningsresultat
- å legge til rette for å gi utdanningstilbud som er relevante i nyskapingssammenheng

Rapportering under delmål 3.1

Høyskolen skal gi en vurdering av måloppnåelse på bakgrunn av institusjonens arbeid med formidling. Høyskolen skal redegjøre for de områdene hvor utfordringene knyttet til oppfyllelse av delmålet er størst.

Rapportering under delmål 3.2

Høyskolen skal gi en vurdering av måloppnåelsen på bakgrunn av institusjonens samarbeid med samfunns- og næringsliv. Utviklingen i resultatindikatorerne skal inngå i vurderingen. Høyskolen skal redegjøre for de områdene hvor utfordringene knyttet til oppfyllelse av delmålet er størst.

Resultatindikator	Resultat				Resultatmål 2007
	2004	2005	2006	2007	
Skattefunn					
Omfang av eksternt finansiert virksomhet EFV					
Mottatte forretningsideer					
Nyopprettede selskaper basert på mottatte forretningsideer					
Eventuelle					

resultatindikatorer fastsatt av høyskolen					
--	--	--	--	--	--

Rapportering under delmål fastsatt av høyskolen selv

Dersom høyskolen har fastsatt egne delmål, utover delmålene fastsatt av departementet, skal høyskolen gi en vurdering av måloppnåelsen. Utviklingen i resultatindikatorerne skal inngå i vurderingen. Høyskolen skal redegjøre for de områdene hvor utfordringene knyttet til oppfyllelse av delmålet er størst.

Rapportering under Hovedmål 4

Høyskolen skal rapportere i henhold til de utvalgte områdene under hovedmål 4.

Under hvert punkt skal det gis en særskilt rapportering på hvordan høyskolen har fulgt opp området i 2007. Følgende områder skal vektlegges i 2007:

- å fremme likestilling i akademia
- å redusere sykefraværet for alle grupper av tilsatte
- å etterleve regelverket for offentlige anskaffelser
- å gå gjennom arealbehov og lokalløsninger med sikte på størst mulig kostnadseffektivitet i arealbruken
- å bedre styringen med avsetningene
- å sikre god kvalitet i regnskapsarbeidet i tråd med gjeldende lover og regler
- å integrere risiko- og vesentlighetsbetraktninger i planarbeidet for å sikre at målene nås (Rapportering vedrørende dette kulepunktet tas under avsnitt 4.3.3)

Rapportering under delmål 4.1

Høyskolen skal gi en vurdering av måloppnåelse på bakgrunn av institusjonens arbeid med rekruttering og kompetanseutvikling. Utviklingen i resultatindikatorerne skal inngå i vurderingen. Høyskolen skal redegjøre for de områder en ser at en har de største utfordringene knyttet til oppfyllelse av delmålet.

Resultatindikator	Resultat				Resultatmål 2007
	2004	2005	2006	2007	
Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger					
Eventuelle resultatindikatorer fastsatt av høyskolen					

Rapportering under delmål 4.2

Høyskolen skal gi en vurdering av oppnådde resultater på bakgrunn av institusjonens arbeid med arbeidsmiljø og likestilling. Utviklingen i resultatindikatorerne skal inngå i vurderingen. Høyskolen skal redegjøre for de områdene hvor utfordringene knyttet til oppfyllelse av delmålet er størst.

Resultatindikator	Resultat				Resultatmål 2007
	2004	2005	2006	2007	
Andel kvinner, totalt og etter stillingskategori					
Eventuelle resultatindikatorer fastsatt av høyskolen					

Rapportering under delmål 4.3

Høgskolen skal gi en vurdering av måloppnåelse på bakgrunn av institusjonens arbeid for å sikre høy kvalitet i økonomiforvaltningen og effektiv ressursforvaltning som tar hensyn til institusjonens strategiske prioriteringer. Utviklingen i resultatindikatorerne skal inngå i vurderingen. Høgskolen skal redegjøre for de områder hvor utfordringene knyttet til oppfyllelse av delmålet er størst.

Resultatindikatorer	Resultat				Resultatmål 2007
	2004	2005	2006	2007	
Merknader og kommentarer fra Riksrevisjonen					
Resultat EFV					
Eventuelle resultatindikatorer fastsatt av høgskolen					

Rapportering under delmål fastsatt av høgskolen selv

Dersom høgskolen har fastsatt egne delmål, utover delmålene fastsatt av departementet, skal høgskolen gi en vurdering av måloppnåelsen. Utviklingen i resultatindikatorerne skal inngå i vurderingen. Høgskolen skal redegjøre for de områdene hvor utfordringene knyttet til oppfyllelse av delmålet er størst.

4.3.2 Rapportering til DBH

Orientering om ny rutine for rapportering til DBH

Fra og med rapporteringen for 2007 skal institusjonene ikke lenger ta ut tabeller fra DBH og sende disse til departementet. DBH vil som tidligere publisere tabellene på DBHs websider under "Budsjetterapporter", jf. <http://dbh.nsd.uib.no/dbhvev/budsjetterapport/>. Departementet og institusjonene vil selv ta ut tabellene etter behov. Institusjonene vil ved store endringer i for eksempel avlagte studiepoeng ha mulighet for å kommentere de enkelte tabeller i egne kommentarfelt.

Det tidligere rapporteringsvedlegget til tildelingsbrevet er derfor ikke vedlagt. Institusjonene skal hente ut dette på <http://dbh.nsd.uib.no/dbhvev/dokumentasjon/rapporteringsskrav/>, og rapportere samtlige tabeller til DBH. Dette gjelder også tabeller som tidligere kun har vært rapportert til departementet i de enkelte budsjettokument. Dette gjelder imidlertid ikke tabell 2.1.-2.3 for statlige høyskoler uten rett til å tildele doktorgrad. Statlige høyskoler uten rett til å tildele doktorgrader skal rapportere disse som vedlegg til "Rapport og planer (2007-2008)". Departementet viser for øvrig til dokumentasjon av datainnhold i DBH, jf. <http://dbh.nsd.uib.no/dbhvev/dokumentasjon/>.

Departementet understreker viktigheten av å rapportere data korrekt, i tide og av god kvalitet. Institusjonene må videre sørge for å etablere nødvendige skriftlige rutiner og systemer for å sikre høy datakvalitet. Betydningen av resultatrapportering for departementene og underliggende virksomheter er understreket i Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten, fastsatt ved kronprinsregentens resolusjon 12. desember 2003. Departementet understreker videre at det er institusjonens ledelse som står ansvarlig for de data som rapporteres.

Endring i datarapportering for 2007

Institusjonene skal ikke for 2007 rapportere tidligere tabell 1.23 "Samarbeid mellom høyere utdanningsinstitusjoner" og det skal ikke lages en egen tabell for mellomledere (tidligere tabell 3.3). Sistnevnte vil inngå i tabell 3.1 tilsatte, jf. DBH-tabell TILSATTE. Tidligere tabell 2.9 "Samarbeid med randsoneinstitusjoner" vil fra og med 2007 inngå i DBHs selskapsdatabase.

For 2007 skal institusjonene rapportere på følgende nye områder, jf. <http://dbh.nsd.uib.no/dbhvev/dokumentasjon/rapporteringskrav/>, for nærmere spesifikasjoner. Her vil også mindre endringer i rapporteringskravene fremkomme. De nye områdene for rapportering er:

- Primærøkere
- Data om inntakskvalitet
- Studentens opptaksgrunnlag
- Totalt antall utlyste studieplasser
- Skattefunn
- Utdanningstilbud på et annet språk enn norsk
- Institusjonene må utvikle egne rutiner slik at samtlige bachelorkandidater registreres hvert semester og rapporteres fra og med 2007.

Selskapsdatabasen

Jf. avsnitt 2.3.4. Databasen skal inneholde:

- Vedtekter, stiftelsesdokumenter, eventuelle avtaler mellom institusjon og selskap og/eller eventuell tredjepart.
- Informasjon om styret
- Lønn til ledende ansatte
- Oppdaterte nøkkeltall

Krav til årlig rapportering:

- Årsrapport, årsregnskap og revisors beretning
- Protokoller fra ordinære og ekstraordinære generalforsamlinger
- Aksje- og eierinteresser til statsregnskapet

Institusjonene skal rapportere aksje- og eierinteresser til statsregnskapet for regnskapsåret 2006 direkte til DBH. Det vil være en særskilt link til denne rapporteringen i DBH. Fristen for innrapportering av aksje- og eierinteresser er satt til **23. januar 2007**. Dette vil bli nærmere omtalt i brev om frister for rapportering for 2006, som sendes i egen ekspedisjon.

4.3.3 Øvrig rapportering

Erfaringer ved bruk av risikostyring

Det skal kort redegjøres for bruk av metodikk for risikovurderinger, slik det er beskrevet i 2.3.1. Det bes særlig om at erfaringer med å integrere denne metodikken i gjeldende styringssystemer og metodikkens funksjonalitet og hensiktsmessighet vektlegges i rapporteringen.

Miljøledelse

Institusjonene skal redegjøre for arbeidet med integrering av miljøledelse i styringssystemet. Det skal særlig redegjøres for hovedsatsingsområdene:

- Innkjøp
- Transport (IKT)
- Energi
- Avfallshåndtering

Økonomirapportering

Departementet vil oversende et eget brev om krav til årsrapportering parallelt med tildelingsbrevet. Opplegg for øvrig økonomisk rapportering i 2007 +oversendes i eget brev.

4.3.4 Disponering av tildelte midler i 2008

Institusjonene skal i dokumentet Rapport og planer (2007-2008) legge frem en plan for disponering av tildelte midler i 2008, jf. § 7 i Reglement for økonomistyring i staten og kap 2.1 i bestemmelser om økonomistyring i staten. Det skal rapporteres om institusjonens egen fordeling av tildelte midler med en begrunnelse for de prioriteringer og nedprioriteringer som er foretatt. Institusjonens plan for disponering av tildelt bevilgning i 2008 presenteres i tabell 4.3 til DBH

Merk at tabellen er endret. Fra og med 2007 bes om rapportering av driftsresultat BFV og driftsresultat EFV. Tabellen på DBH sine nettsider er justert i forhold til dette jf.

http://dbh.nsd.uib.no/dbhvev/dokumentasjon/rapporteringskrav/2006/tabellvedlegg_2006_data.doc

4.4 Mal for rapportering (2007-2008)

Institusjonene skal innen **1. mars 2008** sende inn dokumentet "Rapport og planer (2007-2008).

Dokumentet skal ha følgende struktur:

Innledning

1. Resultatrapportering 2007

Institusjonene skal følge strukturen i avsnittene 4.3.1 og 4.3.3 over, det vil si at resultatrapporteringen deles inn etter hovedmål og delmål. Etter hvert hovedmål rapporteres det på vektlagte områder for 2007, jf. kulepunktene i avsnitt 4.3.1. For rapporteringen som knytter seg til avsnitt 4.3.3, brukes overskriftene fra gjeldende avsnitt.

2. Planer for 2008

2.1 Plan for virksomheten i 2008

Institusjonenes rapportering av planer til departementet skal omfatte hovedmål, delmål og resultatmål fastsatt av departementet og av institusjonen selv.

2.2 Plan for tildelt bevilgning for 2008

Vedlegg (eventuelle vedlegg)

4.5 Frister for rapportering

Aksjer og eierinteresser til statsregnskapet 23. januar 2007, jf. brev 13. desember 2006.

Rapportering for 2006 til DBH 15. februar 2007.

Rapport og planer (2006-2007) 1. mars 2007.

Frister for regnskapsrapporteringen for 2006 er gitt i departementets brev av 20. desember 2006.

Budsjettforslag 2009 1. desember 2007, jf. vedlegg 2 med omtale og tabell for satsingsforslag.

Rapportering for 2007 til DBH 15. februar 2008.

Rapport og planer (2007-2008) 1. mars 2008.

5. ETATSSTYRINGSMØTER

I forbindelse med innføringen av ny målstruktur for 2007 og vektleggingen av risikostyring som en del av mål- og resultatstyringen, vil departementet legge vekt på hvordan styret håndterer utfordringer eller risikoer som kan påvirke måloppnåelsen negativt. I etatsstyringsmøtene vil derfor styrets arbeid knyttet til oppfølging av resultatene stå i fokus.

Kunnskapsdepartementet legger opp til en mer overordnet styringsdialog som er bedre tilpasset det økte ansvar som styret har fått gjennom Kvalitetsreformen, og ønsker derfor en større deltakelse fra styret i etatsstyringsmøtene. Departementet ber derfor om at styret selv setter sammen en delegasjon fra institusjonen på inntil sju representanter, hvorav styreleder, daglig leder og en studentrepresentant er obligatoriske deltakere.

Vedlagt følger en foreløpig oversikt over temaer for etatsstyringsmøtene våren 2007 (vedlegg 3).

Under punkt 1.2 kan institusjonen i tillegg til styrets vurdering av resultatoppnåelsen, ta opp egne saker med departementet. Vi ber om at disse blir meldt til departementet senest **tre uker** før endelig fastsatt møtedato.

Etatsstyringsmøtet har en tidsramme på inntil to timer, og er berammet til **24. mai 2007 kl 13 - 15**.
Møtet vil finne sted i Bergen.

Grunnlagstallene som blir brukt til å vurdere resultatoppnåelsen ved institusjonen vil bli lagt ut på
DBHs web-sider: <http://dbh.nsd.uib.no/dbhvev/esdata/>

Med hilsen

Toril Johansson (e.f.)
ekspedisjonssjef

Lars Vasbotten
avdelingsdirektør

Tre vedlegg
Kopi: Riksrevisjonen
Fylkesmannen i Hordaland
Studentsamskipnaden i Bergen
Norsk samfunnsvitenskapelige datatjeneste